

6. Роганова М. В. Виховання духовної культури у студентів вищих навчальних закладів в інтегрованих групах навчання: теорія і практика: монографія. Краматорськ, 2010. 426 с.

7. Шевченко Г. П. Одухотворений образ Людини Культури ХХІ століття: процес його виховання у вищій школі / Г. П. Шевченко // Духовність особистості: методологія, теорія і практика : зб. наук. праць. Вип. 5(68). Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля, 2015. С. 213-224.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-19>

**THE ROLE OF THE TEACHER-ORGANIZER
IN THE FORMATION OF THE PERSONALITY OF STUDENTS
BASED ON MORAL AND SPIRITUAL VALUES**

**РОЛЬ ПЕДАГОГА-ОРГАНІЗАТОРА
У СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ
НА ОСНОВІ МОРАЛЬНО-ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ**

Zhuk A. V. Жук А. В.

*bachelor of theology, pedagogue-organizer,
Master's student of the Faculty
of Humanities*

*Private Higher Education Institution «Ivano-
Frankivsk Academy Ivana Zolotoustoho»;
Master's student of the Faculty of History,
Political Science and International Relations
State Higher Educational Institution
«Vasyl Stefanyk Precarpathian
National University»
Ivano-Frankivsk, Ukraine*

бакалавр богослов'я,

*педагог-організатор,
магістрант факультету*

*гуманітарних наук
ПЗВО «Івано-Франківська академія
Івана Золотоустого»,
магістрант факультету історії,
політології та міжнародних відносин
ДВНЗ «Прикарпатський національний
університету імені Василя Стефаника»
м. Івано-Франківськ, Україна*

Формування зрілої особистості проходить певні етапи еволюції за допомогою яких людина знаходить місце своєї реалізації. Одним із таких періодів є навчання та виховання у закладі загальної середньої освіти (ЗЗСО). Від школи залежить чи не найбільший внесок у мотивацію та підготовку свідомого суспільства, адже поряд з подальшою освітою в університеті особа знаходить (радіше мала б знаходити) ту дорогу розвитку, яка її притаманна. Школа – це не просто інституція зі своїми правилами, режимом життя і документом при її закінченні, це – колиска морально-духовного та свідомого суспільства, яке згодом впливатиме на розвиток держави в цілому.

В структурі педагогічного колективу ЗСО чільне місце посідає особа педагога-організатора, який покликаний бути фахівцем, що організує позакласну і позашкільну роботу у сфері додаткової освіти дітей. Педагог-організатор керує роботою клубів, гуртків, секцій і інших об'єднань, що функціонують в освітніх установах. Проводить масові заходи (вечори, свята, олімпіади та ін.), організовує відпочинок дітей під час канікул. Сприяє творчому розвитку учнів [1]. Тобто, це та людина, яка проводить з учнями їхній позаурочний вільний час і має чи не найбільше впливу на їх духовно-моральний розвиток. Адже доведено наукою, що під час ігор, гуртків, тренінгів, секцій та інших пізнавальних ремесл найкраще пізнається внутрішня екзистенція учня. Тому, на моє переконання, педагог-організатор повинен докласти якомога більше зусиль щоб використати час проведений з учнями в напряму удосконалення їхнього духовного розвитку. Адже те що не духовне, вони і так вдосталь зможуть почерпнути «з вулиці».

В. Сухомлинський говорив: *«У наших школах не повинно бути нещасливих дітей, душу яких гнітить думка, що вони ні на що не здібні»*. Саме в цьому ракурсі повинен працювати педагог-організатор. Для нього відведена важлива місія розпізнати здібності учнів та допомогти їх реалізувати. Задля цього можемо скористатися правилом трьох «З»:

1. Зустріти;
2. Зрозуміти;
3. Запропонувати;

Наслідком правильного застосування даних пунктів в роботі педагога-організатора стане перманентний процес розвитку його вихованців навіть задовго після закінчення школи. Якщо ж розвиток особистості учня буде увінчаний моральністю вчинків щодо себе, людей і Бога, то сміємо твердити, що роль педагога-організатора у становленні особистості учнів на основі морально-духовних цінностей стала визначальною.

Основа життя – це люди та їх взаємини. 80 % успіху педагога-організатора залежить від його здатності будувати взаємини з учнями. Найкращий шлях стати людиною взаємин – це розвивати в собі ті якості, які нас приваблюють в інших людях [1, с. 15]. Перший пункт **«зустріти»** вимагає великої второпності та праці над собою у педагога-організатора, адже мало бути на посаді – потрібно щоб його «впізнали» учні, майбутні вихованці. Від зустрічі педагога з його вихованцями залежатиме успіх їх наступних етапів співпраці. Важливим аспектом у цьому контексті є внутрішньо підготуватися до зустрічі з дітьми. Потрібно стати особливим і наблизитися якомога більше назустріч вихованцям. В Євангелії від Матея Ісус Христос каже: *«Істинно кажу вам: Якщо ви не навернетеся і не станете, як діти, не ввійдете в Небесне Царство»* (Мт. 18: 3-4). Стати великими, як дитина. Це видається суперечністю,

адже діти маленькі, не захищені, тендітні, вони перебувають осторонь важливих подій, життя дорослих та серйозних рішень. Але велич дитини – це неабияке натхнення, і було-б чудово якби, сильні світу цього, які визначають долю народів, могли стати великими, як діти, щоби своїми очима побачити світ життя та людські взаємини. Діти настільки великі, що не усвідомлюють різниці між культурами, релігіями, вони усміхаються навіть незнайомцям, адже вони – діти, і вони приймають навіть кардинально різні явища [3, с. 152]. Діти можуть піти на зустріч педагогу, якщо відчують його особливість. Адже особливі люди торкаються нашого життя. Після зустрічі з ними, починаємо розуміти, що наші мрії і надії можуть стати реальністю. Особливі люди допомагають дивитися вглиб і вірити в себе. Вони благословляють нас своєю любов'ю і радістю у всьому, що вони дають [2, с. 15]. Такі пріоритети повинен ставити перед собою педагог-організатор і брати за основу приклад життя Ісуса Христа, який є найвищим авторитетом духовного виховання учнів [4]. Більшого прикладу довіри та любові годі пошукати. Щоб учні зустріли педагога і довірилися йому потрібно *надихати* їх на вчинки гідні похвали; *ставитися з глибою повагою* до кожного і виявляти це вголос; *прощати* – одне з найважливіших умов добрих взаємин, яка несе мир, а творити мир віддаючи себе на поталу є жертовно і страшно водночас; *слухати*, адже закриті вуха – це ознака закритого розуму, і, нарешті, *розуміти*, що є другим і кульмінаційним пунктом даної тематики, бо комунікація перш за все ґрунтується на розумінні.

Розуміючи і приймаючи вихованців педагог-організатор зможе побудувати з ними взаємини, а через взаємини донести до них морально-духовні істини життя. Адже взаємовідносини – це те, що відбувається (або ж не відбувається) між людьми або між людиною і Богом. В цьому контексті можемо говорити про добрі взаємовідносини та погані. Варто зазначити, що педагог-організатор не повинен лякатися і поганих відносин, адже будуть і такі учні які виявлятимуть до нього антипатію. Своє розуміння учнів педагог повинен будувати чеснотами любові, миру, смиренності, доброти, щедрості та жертовності. На основі чого створювати добрі взаємовідносини. У такому разі педагог-організатор зможе дати дітям те, чого вони не отримують ні в залі кінотеатру, ні через екран телевізора, ні від однолітків – можливість жити глибоким і осмисленим морально-духовним життям [2, с. 39]. На даному другому етапі виховання педагог-організатор повинен зрозуміти «з ким він має справу». Діти володіють різними якостями та мають неоднозначні пріоритети, які впливають на формування їхнього світогляду. Тому задля доброго налагодження стосунків з усіма педагог мусить розпізнати *гордість* чи *боязкість* у своїх вихованців, стан *смутку* чи *надмірної чутливості*, *перфекціоналізм* чи *надмірну байдужість* у поведінці

учнів. Від такого розуміння буде залежати ставлення до учнів, а ставлення, як внутрішнє почуття, подібне до правильно підібраних окулярів, які дозволяють краще бачити і оцінювати [2, с. 19].

Насамкінець не менш важливим є третій пункт – «запропонувати». Він великою мірою залежить від самої особи педагога-організатора та його екзистинційного досвіду, опираючись на який він зможе передати найкращі якості своїм вихованцям і, таким чином, окреслити свою роль у їхньому становленні як особистостей. Зустрівши своїх учнів та зрозумівши їхній внутрішній стан, справжній педагог не може залишити їх з «порожніми кишнями». Звертаючись до власного досвіду, він повинен допомогти учням зрозуміти те, що вони переживають і ефективно передати віру, яку має в своєму серці. Наприклад, в часі жорстокої війни, яку 24 лютого 2022 р. розпочала росія проти України, педагог повинен запропонувати учням приклад моральності та духовності українського народу, його патріотизм та відданість. Пропонуючи альтернативні методи виховання доцільним є справжність, щирість та взаємопов'язаність слів і вчинків педагога, адже наші вчинки, а не лише слова, – як свідчить Отець і Глава УГКЦ Блаженніший Святослав Шевчук, – є свідченням нашої віри [5, с. 174]. У своїх пропозиціях педагог може звертатися до прикладу святих та блаженних, які своїм життям свідчили морально-духовні цінності [6], до спільнот та організацій [7] тощо.

Отож, сучасний швидкий стан психологічного розвитку різних верств населення вимагає ґрунтовних досліджень праць в напрямку морально-духовного виховання, аби завдяки прикладу моральних авторитетів унеможливити різкий перебіг секуляризованих явищ на площині навчання і виховання [8]. Морально-духовні методологічні мотиви у роботі педагога-організатора є наріжним каменем його служіння та визначають основну його роль у становленні особистості учнів. Кожен педагог має мати за мету власним прикладом навчити людину справжнім чеснотам та цінностям, що є не тільки за-порукою до щасливого життя на землі, а й правильною дорогою досягнення Небесного Царства.

Література:

1. Сайт педагога – організатора школи: нормативні документи. URL: <https://sites.google.com/site/sajtpedagogaorganizatoraskoli/normativni-dokumenty> (дата звернення: 29.07.2022).
2. Артемов В. Координатор програми у християнському таборі. Київ : Фенікс, 2007. 152 с.
3. Дженнаро М. Шукач Бога: сторінками Євангельських притч. Львів : Свічадо, 2014. 160 с.

4. Жук А. Ісус Христос як найвищий приклад для морально-духовного виховання здобувачів вищої освіти // *Слово вчителю*. Вип. 4 (58), 1 листопада 2021. URL: <https://slovovchitelyu.org/rubrik/molod/iu-rykladshchsyst-chrystos-yak-nayvy/>

5. Діялог лікує рани. Блаженніший Святослав Шевчук у розмові з Кшиштофом Томасиком. Львів : Свічадо, 2018. 176 с.

6. Жук А. & Делятинський Р. (2021). Ієрархія Станиславівської (Івано-Франківської) єпархії у часи підпілля Української Греко-Католицької Церкви (1946-1989 рр.). *Грааль науки*, (2-3), 607-609. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.02.04.2021.127>

7. Жук А. & Делятинський Р. (2022). Парафія Покрови Богородиці у селі Мишковичі Тернопільської області: передумови відновлення та розвиток. *Грааль науки*, (12-13), 455-457. <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.29.04.2022.078>

8. Жук А. Патріотично-повчальні мотиви в гоміліях єпископа Української греко-католицької церкви Михайла Сабриги. *Освітні обрії*. 2021. Т. 53. № 2. С. 14-17. DOI: <https://doi.org/10.15330/obrii.53.2.17-17>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-20>

PSYCHOLOGICAL AND PEDAGOGICAL TRAINING OF FUTURE SPECIALISTS IN PHYSICAL THERAPY AND OCCUPATIONAL THERAPY

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ

Zalitok L. M. Заліток Л. М.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Senior Researcher,
Associate Professor at the Department of
Philosophy and Social and Humanities
Institution of Higher Education
«Academician Yuriy Bugay International
Scientific and Technical University»
Kyiv, Ukraine*

*кандидат педагогічних наук, старший
науковий співробітник,
доцент кафедри філософії та суспільно-
гуманітарних наук
Заклад вищої освіти «Міжнародний
науково-технічний університет імені
академіка Юрія Бугая»
м. Київ, Україна*

Актуальність психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців з фізичної терапії, ерготерапії у закладах вищої освіти обумовлена спектром професійних завдань, які охоплюють здатність вирішувати